

MARIDALEN BARNEHAGE

Årsplan 2025-2026

Velkommen til Maridalen barnehage

Maridalen barnehage er en foreldre-drevet barnehage i hovedsak for innbyggere i Maridalen, Sørbråten og Nordmarka. Her er det plass til **27 barn i alderen 1 til 6 år**. Barnehagen startet opp i 1984. Uteområdet lånes av Oslo kommune, mens innendørs leier vi lokaler i *Maridalen velhus*.

Hver onsdag deler vi lokalene med *Marka mobile eldresenter i Maridalen*. Lokalene leies ut i helgene og noen kvelder på hverdagene.

Maridalen barnehage har flott beliggenhet blant skog og mark, hvor vi kan studere flora og fauna på nært hold. Vi har en base med grillhytte og bål plass på Skolejordet nedenfor Maridalen skole. Plassen brukes oftest på onsdager hele dagen. I 2017 satt vi også opp en grillhytte innenfor barnehagens gjerde.

Derfor er det helt naturlig at vi har natur og miljø som satsningsområde.

Barnehagen eies av foreldre som til enhver tid har barn i barnehagen. Foreldrene velger et eierstyre og et samarbeidsutvalg (SU).

Eierstyret står ansvarlig for barnehagens økonomi, personalet, barnehagens driftsområder og innhold. I tillegg kommer det pålegg om arbeidsinnsats som foreldre er forpliktet til å påta seg - for eksempel vedlikehold av utelekeområdet. Arbeidsoppgavene fordeles av barnehagens SU, som består av to foreldre-representanter pluss et varamedlem og to representanter fra de ansatte. Foreldrerepresentantene velges på eiermøte. SUs arbeidsoppgaver er å ivareta sikkerheten på uteområdet, fordeling av arbeidsoppgaver i forbindelse med dette, godkjenne årsplanen til barnehagen og bistå ved eventuelle konflikter mellom foreldre

og personalet. SU arrangerer barnehagens bidrag til 17. mai-toget i Maridalen inkludert informasjon til alle foresatte.

Barnehagens åpningstider er fra kl. 07:30 til kl. 16:30 på hverdagene.

Vi holder **stengt** mellom jul og nyttår og i påskeuken og i fire uker i juli måned.

Hvert år har personalet førstehjelpskurs og 5 planleggingsdager, hvor det avsettes tid til opplæring, veiledning, evaluering, felles planlegging og andre samarbeidsmøter med vekt på det pedagogiske opplegget.

Å begynne i barnehagen

August og september er en spennende tid i barnehagen for både «gamle» og «nye» barn, som skal bli kjent med hverandre.

Både små og store må trives for å lære og utvikle seg. Den første tiden i barnehagen legger grunnlaget for en trygg barnehagedag, og det er derfor viktig for oss at den blir best mulig for barn og foreldre. Hvert barn vil den første tiden få en **kontaktperson** som har ekstra ansvar for å ivareta barnet og å kommunisere med foreldrene.

Vi vet at barn trenger forskjellig **tilvenningstid**, men sammen finner vi en løsning som passer for hvert enkelt barn.

- Når kan barn komme tilbake til barnehagen etter sykdom?

- Barna må være feberfrie om kvelden, uten febernedsettende medikamenter, hvis de skal komme i barnehagen dagen etter.

Etter siste oppkast og diaré skal barna være hjemme 48 timer etter at de er symptomfrie.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Barna skal møtes som individer. Barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Barnehagen skal gi rom for barns ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner. Barna skal møtes med empati og få muligheter til å videreutvikle egen empati og evne til tilgivelse. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna får forståelse for og slutter opp om demokratiske verdier og normer som ligger til grunn for det samfunnet vi har i dag. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler

seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskap. Det skal være plass for en åndelig dimensjon – altså andres livssyn - i barnehagen som må brukes som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold. Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvens for fremtiden for å fremme bærekraftig utvikling i forhold til naturen, økonomien og sosiale forhold. Barn skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Kilde:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Visjonen til Maridalen barnehage

- Sammen skal vi gi barna en ufor – glemmelig barndom
- Alle barna blir sett og hørt
- Barnas tanker og meninger blir tatt på alvor enten de uttrykkes med ord eller på andre måter
- Barna møter voksne som er trygge, raue og tilstedeværende
- Leken er viktig og verdifull

Natur og uteliv er spesielt viktig for oss som har en naturperle av en barnehage. Aktivitetsplanen følger derfor årstidene og endring i naturen som en rød tråd gjennom året. Under fagområdet kommunikasjon, språk og tekst vil vi fortsette det gode arbeidet som vi la grunnlaget for i 2021 med **Bravoleken**

Vi har synliggjort alle de 7 fagområdene fra rammeplanen i vår aktivitetsplanen. Innenfor de temaene vi har valgt kommer innhold og arbeidsmåte til å variere i forhold til barnets alder og modenhet. Målene vi setter oss for arbeidet tufter på dette.

Alle ønskes et godt barnehageår.

ÅRSPLANENS INNHOLD:

- Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver: *side 5*
- Aktivitetsplan for hver måned med kalender: *side 6*
- Tradisjoner: *side 16*
- Skiskole: *side 17*
- Sosial kompetanse: *side 32*
- Mobbing: *side 32*
- Handlingsplan Mot Mobbing *side 33*
- Lek: *side 43*
- Læring: *side 44*
- Natur, miljø og teknikk: *side 45*
- Språk: *side 47*
- Barns medvirkning: *Side 49*
- Foreldresamarbeid: *side 49*
- Barnehagens matpolitikk: *side 50*
- Måltider: *side 50*
- Førskolegruppa: *side 51*
- Dagsrytmen: *side 52*
- Ukerytmen: *side 53*
- Hverdagsaktiviteter: *side 54*
- Bringe og hentesituasjonen: *side 55*
- Samlingsstunder: *side 56*
- Av- og påkledning: *side 57*
- Rydding inne og ute: *side 57*
- Fotografering: *side 57*
- Personalet: *side 58*
- Maridalen barnehage: *side 59*

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Barnehagen er forpliktet til å legge sine planlagte aktiviteter innenfor rammeplanens 7 fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogisk leder og øvrig personale en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir informasjon til foreldre og tilsynsmyndighet.

I barnehagens dagligliv vil fagområdene svært ofte være tilstede samtidig i ulike kombinasjoner og gli over i hverandre.

Barnehagens arbeidsmåte er i stor grad tverrfaglig. Derfor vil de syv fagområdene sjelden eller aldri opptre isolert. De vil være vevet sammen med hverandre i glidende overganger. Ofte vil ett av dem være kjernen i et temaopplegg, mens elementer fra ett eller flere av de andre kommer inn som hjelpemidler eller sidetemaer.

AKTIVITETSPLAN FOR AUGUST

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Nærmiljø og samfunn	Vennskap og Rutiner	Bli kjent med og trygge nye barn i barnegruppa. Hva skjer når?	Bli trygg på nye barn og voksne, og bli kjent med rutinene i barnehagen.	Bli kjent med nye barn og nye voksne. Friske opp rutinene i barnehagen.	Bli kjent med nye barn og voksne og etablere førskolegruppe. Hjelpe yngre og nye barn med å huske rutinene i barnehagen.

AUGUST

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31	28	29	30	31	1.aug	2	3
32	4	5	6	7	8	9	10
33	11	12	13	14	15	16	17
34	18	19	20	21	22	23	24
35	25	26	27	28	29	30	31

AKTIVITETSPLAN FOR SEPTEMBER

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Natur, miljø og teknikk	Hva skjer med bladene på trærne om høsten ?	Samle blader og kongler til forming	Vite hva et blad er	Vite hvilken farge et bjørkeblad har, før og etter høsten	Se forskjell på rogneblad og bjørkeblad, og lage rognebærgele
Nærmiljø og samfunn	Samspill	Forebygge uheldige spillmønstre	Vi tilhører en gruppe	Dele og turtaking	Fremme gruppefølelse og inkludering

SEPTEMBER

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
36	1.sep	2	3	4	5	6	7
37	8 Planleggingsdag	9	10	11	12	13	14
38	15	16	17	18	19	20	21
39	22 Gjensynsfest for tidligere barnehagebarn	23	24	25	26	27	28
40	29	30	1.okt	2	3	4	5

AKTIVITETSPLAN FOR OKTOBER

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 - 2 ÅR	3 - 4 ÅR	5 - 6 ÅR
Nærmiljø og samfunn	FNs barnekonvensjon 	Hva er barns rettigheter?	Alle barn har rett til mat og drikke.	Alle barn har rett til mat og drikke, og helsehjelp.	Alle barn har rett til beskyttelse. Alle barn har rett til skole.
		Forut-aksjon - solidaritetsaksjon for utvikling! Lære om landet, menneskene i Sri Lanka og om plast i havet.	Vite at vi hjelper barn i Sri Lanka.	Vite om hvilke fisker som finnes i havet rundt Sri Lanka.	Kjenne til levesett og behov for hjelp i Sri Lanka.

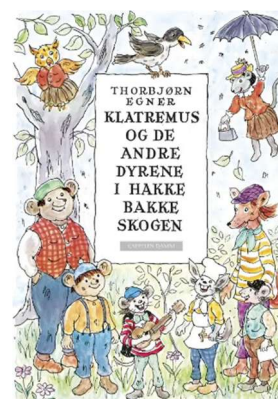

OKTOBER

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
40	29 Skolens høstferie Barnehagen er åpen	30	1.okt	2	3	4	5
41	6	7	8	9	10	11	12
42	13	14 Foreldremøte kl.18:30-19:30 SA-møte kl.19:30	15	16	17	18	19
43	20	21	22	23 Foreldremiddag med Forut- basar	24	25	26
44	27	28 Planleggingsdag	29	30	31	1.nov	2

AKTIVITETSPLAN FOR NOVEMBER

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Kommunikasjon, språk og tekst	Hvordan kommunisere?	Vi viser med kroppsspråk - samt muntlige og skriftlige ord hva vi føler.	Vise følelser med ansiktet	Si med ord hva en føler	Peke på ord som beskriver ens følelser
	Forfatter Thorbjørn Egner	«Klatremus og De andre dyrene i Hakkebakkeskogen»: Lese bøker, lære sanger og fredagsfilm for alle.	Kunne bla i billedbøker og gjenkjenne hovedfigurene i boken.	Lytte konsentrert.	Kunne gjenfortelle handlingen fra boken, sanger og filmen.
Nærmiljø og samfunn	Brannvernuke	Brannøvelse. Snakke om brannforebyggende tiltak.	Brannbamsen Bjørnis	Være forsiktig med ild	Kunne varsle om brann Nødnummer 110

NOVEMBER

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44	27	28	29	30	31	1.nov	2
45	3	4	5	6	7	8	9
46	10	11	12	13	14	15	16
47	17	18	19	20	21	22	23
48	24	25	26	27	28	29	30 Første søndag i Advent

AKTIVITETSPLAN FOR DESEMBER

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Etikk, religion og filosofi	Adventstid 	Barnehagen er livssynsnøytral, men i førjulstiden er likevel hovedfokus på kristendommen. Hver dag har vi adventsamling der vi snakker om blant annet: Advent og farger. Hvorfor feirer vi jul? Hva slags tradisjoner har vi i Norge?	Være med å bake, bli kjent med julesanger, gå rundt og pynte juletre. 	Lage pepperkaker. Pynte juletre. Synge julesanger. 	Hente juletre. Vite hvorfor og hvordan jul feires i Norge, og vite hvorfor jul ikke feires i alle land. Kjenne til liturgiske farger i advent. Vite hva advent er.
		Gå i Lucia tog	Gå i Lucia tog	Lage lussekatter. Kunne synge Luciasangen og gå i Lucia tog.	Lage lussekatter. Kunne synge Luciasangen og lede Luciatog.
Kunst, kultur og kreativitet	Juleverksted	Barna lager overraskelser til foreldre og besteforeldre!	Lage enkle julegaver	Julegaveverksted med klipping og liming 	Julegaveverksted med klipping og liming

DESEMBER

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
49	1.des	2	3	4	5	6	7 Andre søndag i advent
50	8	9	10	11	12 Luciadag	13	14 Tredje søndag i advent
51	15	16	17	18	19	20	21 Fjerde søndag i advent
52	22	23 Juleferie Stenger kl.14	24	25	26	27	28
	29	30	31 Nyttårsaften	1.jan	2	3	4 Nyttårsaften

Tradisjoner

Tradisjoner er noe vi verdsetter høyt og prioriterer her i Maridalen barnehage. Vi opprettholder tradisjoner, fordi det er godt og trygt at noe gjentar seg fra år til år, dessuten fordi vi mener at hver av aktivitetene tilfører barna kunnskaper og erfaringer som er positivt for deres utvikling. Vi gir her kort omtale av hva som skal skje. *Mer informasjon kommer når den aktuelle feiringen nærmer seg.*

Adventstid og juleforberedelser

- Adventsstund hver dag. Her skal vi synge julesanger, lese fortellinger, bruke julekrybben og tenne adventslysene
- Juleteater.

- Luciafeiring 13. desember for foreldre og søsken.

- Samlingsstund i Maridalen kirke - frivillig

- Nissefest
- Vi hogger juletre og pynter
- Vi baker
- Juleverksted

Skilek

Vi er heldige og får kjørt opp ski løyper på jordet foran parken (Kasajordet). Med barnehagens nydelige beliggenhet oppfordrer vi til at barna har med ski om vinteren. Barna kommer med ferdig smurte ski - med navn - til barnehagen. Skiene kan gjerne stå i barnehagen hvis ønskelig

Foreldrene må da selv sette skiene inn i gangen ved henting. Barnehagen prøver å arrangere **skirenn** for barna. Denne dagen byr på rene Holmenkollstemningen og barna får en fin avslutning på skilekaktivitetene.

AKTIVITETSPLAN FOR JANUAR

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Antall, rom og form	Hvorfor flyter is på vannet	Lage islykt	Å se på	Å skru på kranen så vann kommer i bøtten	Å kunne ta isen ut av bøtten, lage hull på isen og helle ut vannet. Å tenne stearinlys..
		Hva flyter på vann ?	Å se hva som flyter og synker	Kjenne til volum og vekt	Eksperimentere med volum, vekt og vann
Kropp, bevegelse, mat og helse	Bevegelse	Hvordan kan vi bevege oss ?	Å åle, krabbe og gå fra vegg til vegg	Øve på å hinke	Å kjenne til begrepene løpe, hoppe, balansere, svinge, rulle, klatre, bære og kaste
Nærmiljø og samfunn	Ta vare på hverandre	Vi gjør hverandre glad, hjelper og roser hverandre. «Mitt valg»	Får hjelp av større barn	Roser hverandre mottar hjelp og hjelper andre barn.	Styrke selvbilde og gruppetilhørigheten. Få og gi ros. Hjelp barn og voksne.

JANUAR

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1	29	30	31	1.jan	2 Planleggingsdag	3	4
2	5	6	7	8	9	10	11
3	12	13	14	15	16	17	18
4	19	20	21	22	23	24	25
5	26	27	28	29	30	31	1.feb

AKTIVITETSPLAN FOR FEBRUAR

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Antall, rom og form 	Former	Leke med jovo og bruke Bravo aktivt.	Se forskjellen på trekant og firkant	Kunne sortere trekanter og firkanter.	Forstå begrepene trekant, firkant, sirkel, rektangel og kvadrat. Bygge pyramide og kube.
Kunst, kultur og kreativitet	Samenes nasjonaldag	Feire Samenes nasjonaldag	Vite at det bor samer i Norge	Kjenne til samenes kultur	Kjenne til samenes flagg og Sametinget
	Karneval	Lage svart katt til veggpynt	Kreativ utfoldelse	Kreativ utfoldelse med saks og lim	Kreativ utfoldelse med farger, saks og lim

FEBRUAR

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5	26	27	28	29	30	31	1.feb
6	2	3	4	5	6 Samenes nasjonaldag	7	8
7	9	10	11	12	13	14	15
8	16 Skolens vinterferie B.hagen Åpen	17	18	19	20	21	22
9	23	24	25	26	27 Karneval	28	1.mars

AKTIVITETSPLAN FOR MARS

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Kunst, kultur og kreativitet	Dramatisering og sang	Konsert for foreldrene på påskefrokosten	Kjenne igjen rytmen og bevegelsene på sangen.	Kunne refrenget på sangene.	Kunne alle sangene i sin helhet.
	Påsen 	Lage påskepynt. Plante karsefrø	Kreativ utfoldelse med maling 	Vite at gul er påkefargen. Kunne bruke forskjellige materialer for å lage enkel påskepynt Vite at frø trenger jord, vann og sol	Vite at gul er påkefargen. Kunne bruke forskjellige materialer for å lage påskepynt. Vite hva karsen kan brukes til
Nærmiljø og samfunn	Barns medvirkning og ta gode beslutninger	Lære å ta gode valg for seg selv og andre	Få velge mellom bord- eller gulv-aktivitet	Få presentert tre valgmuligheter	Velge aktiviteter ved å reflektere selv

MARS

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9	23	24	25	26	27	28	1.mars
10	2	3	4	5	6	7	8
11	9	10	11	12	13	14	15
12	16	17	18	19	20	21	22
13	23	24	25	26 Påskefrokost kl.08:00-09:00	27 Påskeferie starter	28	29 Palmesøndag

AKTIVITETSPLAN FOR APRIL

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Natur, miljø og teknikk	Fuglelyder	Høre hvilke fugler som ankommer om våren	Vite at det er en fugl som kvitrer	Høre at fuglene kvitrer forskjellig	Hva er forskjell på bokfink, gulspurv og lappugle
	Vårtegn	Hva skjer med trærne?	Vite at trærne får blader om våren	Forskjell på bjørketre og grantre	Kunne kjenne igjen flere trær basert på bladene
		Hvilke blomster ses først? Hvilken farge tror du plantens blomst får?	Holde en blomst i hånden og lukte	Vite at hestehoven har gule blomster, mens hvitveisen har hvite blomster	Vite forskjell på hestehov og løvetann

APRIL

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
14	30	31	1.april	2 Skjærtorsdag	3 Langfredag	4 Påskeaften	5 1.påskedag
15	6. 2.påskedag	7	8	9	10	11	12
16	13	14	15	16	17	18	19
17	20	21	22	23	24	25	26
18	27	28	29	30 Planleggingsdag	1.mai Arbeidernes Dag	2	3

AKTIVITETSPLAN FOR MAI

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Nærmiljø og samfunn	17. mai-feiring	Grunnloven	Vite hvem som bestemmer.	Vite hvor Grunnloven ble skrevet.	Vite hvor gammel Grunnloven er!
		Kongen, slottet og tog i sentrum	Vite at barna går i tog.	Vite hvor Kongen og Dronningen bor.	Vite navnene på Kongen og Dronningen.
		17. mai i Maridalen	Delta i toget.	Delta i toget.	Eventuelt være fanens duskbærer.
Natur, miljø og teknikk	Gjenvinning	Ruskenaksjon	Samle søppel med voksen.	Samle søppel innenfor gjerdet.	Samle søppel utenfor gjerdet med voksen.

MAI

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18	27	28	29	30	1.mai Arbeidernes Dag	2	3
19	4	5	6	7	8	9	10
20	11	12	13	14 Kristi Himmelfartsdag	15 Planleggingsdag	16	17 Grunnlovsdag
21	18	19	20	21	22	23	24
22	25 2.pinsedag	26	27	28	29	30	1.juni

AKTIVITETSPLAN FOR JUNI

FAGOMRÅDE	TEMA	AKTIVITETER	MÅL		
			1 – 2 ÅR	3 – 4 ÅR	5- 6 ÅR
Nærmiljø og samfunn Liv Helbredelse Sollys Natur Harmoni Åndelighet	Stolthet og vennskap på tvers	Lage regnbueflagg	Vennskap	Fellesskap & Vennskap	Stolthet, Fellesskap & Vennskap
	Nyte Sommerferien	Tur til Øyungen	-	Holde i hånden.	Skal greie å gå selv.
		Tur for førskolebarna til Natur-historisk museum og botanisk hage	-	-	Like å kjøre buss og t-bane. Oppleve utstoppede norske dyr, botanisk hage og dinosaur-skjelett.
		Overnatting i barnehagen.	Kose oss nå som sommeren har startet.	Kose oss nå som sommeren har startet	Førskolebarna overnatter med ansatte - uten foreldre – og ønskes lykke til på skolen.
		Sommerfest for barn og foreldrene.			

JUNI

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
23	1.juni	2	3	4	5	6	7
24	8	9	10	11	12	13	14
25	15	16	17 Kl.15:00-16:30 Sommerfest	18	19	20	21
26	22	23	24	25	26 Skolens sommerferie B.hagen Åpen	27	28
27	29	30	1.juli	2	3	4	5

AKTIVITETSPLAN FOR JULI

JULI

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
27	29	30	1.juli	2	3	4	5
28	6 Barnehage Sommerferie Starter	7	8	9	10	11	12
29	13	14	15	16	17	18	19
30	20	21	22	23	24	25	26
31	27 Oppstart av Barnehage	28	29	30	31	1.aug	2

Sosial kompetanse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Sitat fra **Rammeplanen 2017**, side 11.

Å utvikle barns sosiale kompetanse er noe av det viktigste vi jobber med i barnehagen. Et sosialt kompetent barn mestrer barnehagens og samfunnets forventninger til sosialt akseptert adferd i samspill med andre mennesker. Dette ligger til grunn for alt vi gjør, og kan oppstå både spontant i frilek og i planlagte, voksenstyrte aktiviteter.

Kjennskap til hovedområder av sosiale ferdigheter som barna bør mestre, er en viktig rettesnor i oppdragelsen av barna. Som et resultat av teoretiske analyser består sosial kompetanse i følge anerkjente *Kari Lamers* "Du og jeg og vi to!" av fem innholdsområder av sosiale ferdigheter:

- **empati og rolletaking** – innlevelse i andre menneskers følelser og forståelse for andres perspektiver og tanker

- **prososial atferd** – positive sosiale holdninger og handlinger som å hjelpe, oppmuntre, dele med andre, anerkjenne, inkludere, vise omsorg for osv.
- **selvkontroll** – å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever kompromisser og felles avgjørelser, innordne seg, takle konflikter og å vente på tur.
- **selvhevdelse** – hvordan en kan hevde seg selv og egne meninger på en god måte, og tørre å stå imot gruppepress og ta initiativ til, eller bli med i, lek og samtaler som allerede er i gang.
- **lek, glede og humor** – å kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, og å la seg rive med og føle glede, slappe av, spøke og ha det moro.

Kilde: <http://www.lamer.no/default3.aspx>

Mobbing

Alle barn har rett til et godt psykososialt miljø i barnehagen, og en trygg hverdag fri for krenkelser og mobbing. Dette er nedfelt i barnehageloven (bhgl., 2005, §§ 41 – 43), og vi tar dette på største alvor.

Mobbing kan defineres på ulike måter, men handler alltid om at noen barn plages eller krenkes systematisk over tid (Roland, 2014; UDIR, 2018). Vi har tre hovedformer for mobbing (Roland, 2014):

- Verbal mobbing (si stygge ting, erte osv.)
- Fysisk mobbing (slå, sparke, dytte osv.)
- Relasjonell mobbing (utfrysning osv.)

Vi har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing som presenteres på foreldremøte hver høst. Men vi er også avhengige av hjelp fra foreldrene for å forebygge og hindre utvikling av mobbing i barnehagen. Dersom dere er bekymret for om barnet deres, eller andre barn, blir utsatt for krenkelser, si ifra til oss.

Handlingsplan Mot Mobbing

Innledning

Alle barn har rett til et godt psykososialt miljø i barnehagen. Det innebærer at de har rett til å føle seg inkludert og verdsatt av både voksne og barn og at de har en trygg barnehagehverdag fri for krenkelser som utestenging og mobbing. Dessverre vet vi at ikke alle barn har det slik. Dette har vi som jobber i barnehage plikt til å forhindre så godt vi kan.

Handlingsplanen for mobbing er et verktøy vi har utarbeidet i Maridalen barnehage for å forebygge og hindre mobbing og andre krenkelser rettet mot barn hos oss.

Bakgrunn

I januar 2021 trådte kapittel 8 i barnehageloven (bhg, 2005, §§ 41 – 43) i kraft. Dette kapittelet lovfester barnehagens nulltoleranse for mobbing og krenkende atferd mot barn hos oss, og forebyggingen av slik atferd. I tillegg har vi i barnehagene nå, på lik linje med skolen, fått innført *aktivitetsplikten*. Dette betyr at alle som jobber i barnehagen har plikt til å melde fra og å gripe inn dersom man ser at et barn ikke får opprettholdt sin rett til et godt psykososialt miljø hos oss.

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold,

diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres.

§ 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Undersøkelser og tiltak etter § 42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

Dette dokumentet er utarbeidet med utgangspunkt i disse paragrafene, samt føringer fra Rammeplanen for barnehagene (UDIR, 2017).

Hva er mobbing i barnehagen?

Mobbing kan defineres på ulike måter, men handler alltid om at noen barn plages eller krenkes systematisk over tid. Erling

Roland (2014, s. 25) bruker i sin bok følgende definisjon:

«Mobbing er *fysiske* eller sosiale negative handlinger, som utføres gjentatte ganger over tid av en person eller flere sammen, og som rettes mot en som ikke kan forsvare seg i den aktuelle situasjonen.»

I Veilederen *Barns trivsel – voksnes ansvar. Forebyggende arbeid mot mobbing starter i barnehagen* (UDIR, 2018) fremheves følgende punkter:

- Det dreier seg om negative, fysiske eller psykiske handlinger begått av en eller flere mot en annen
- Den som blir utsatt for erting, plaging eller utestenging, er lett tilgjengelig som del av et fellesskap han eller hun ikke har valgt selv
- Det er ubalanse i maktforholdet slik at det er vanskelig å forsvare seg

Vi har tre hovedformer for mobbing (Roland, 2014):

- Verbal mobbing (si stygge ting, erte osv.)
- Fysisk mobbing (slå, sparke, dytte osv.)
- Relasjonell mobbing (utfrysning, holde hverandre utenfor osv.)

I barnehagen kan dette gi seg til uttrykk ved at et barn opplever å bli stengt ute fra leken, ikke bli inkludert, få negative kommentarer, herset med, latterliggjort eller manipulert, eller at de voksne registrerer at denne atferden finner seg. Barnas egenopplevelse av å bli mobbet eller krenket er vesentlig og nok til at vi setter i gang undersøkelser.

Man vet lite om utbredelsen av mobbing i norske barnehager, men vi vet at det forekommer.

Forebygging av mobbing

Barn lærer å omgås med andre gjennom de voksne, og relasjonen mellom barn og voksne er derfor viktig for å forebygge mobbing i barnehagen. Vår relasjon til barna er viktig for hvordan vi ser barnas atferd og hvordan vi reflekterer over den, og våre holdninger til mobbing legger grunnlaget for hvordan vi reagerer.

For å skape en barnehage fri for mobbing må barnehagen ha

- Voksne som har tydelige verdier og felles holdninger og som praktiserer disse
- Tilstedeværende voksne som tydelig formidler deres forventninger til barna, slik at det er lett å forstå hva som er greit
- Voksne som kjenner alle barna godt og som legger til rette for aktiviteter og lek som gir alle barna mestringsfølelse

- Voksne som tilrettelegger for gode relasjoner og vennskap og lek blant barna
- Forutsigbar dagsrytme og rutiner for overganger mellom de ulike aktivitetene
- Voksne som arbeider med å styrke barnas sosiale kompetanse
- Voksne som har kompetanse på å håndtere uønsket atferd og å fremme prososiale handlinger og væremåter
- Et godt samarbeid mellom barnehagen og hjemmet

Avdekking

Mobbing og krenkende atferd kan være utfordrende å oppdage. Det er derfor viktig at personalet har en felles forståelse av hva mobbing er og hvordan det kan komme til uttrykk blant små barn og barn i førskolealder.

Endringer i barns atferd kan ofte være et tegn på at noe ikke er helt som det skal (Roland, 2014). Derfor er det vesentlig at barnehagen er observante på slike endringer. Her kan vi få mye god hjelp fra foreldre, og vårt samarbeid er viktig for å avdekke mobbing.

For å avdekke mobbing, må personalet

- Være engasjerte i barnas lek og aktiviteter for å kunne fange opp atferd som kan utvikle seg negativt
- Observere og kartlegge samspill mellom barna og mellom voksne og barn
- Være til stede, leke og snakke med barna om hvordan de har det og se etter endringer i barnas atferd
- Snakke med barna om trivsel, enten en til en eller i gruppe
- Gjennomføre utviklingssamtaler der vi sammen med foreldrene snakker om

barns trivsel, atferd og relasjoner til andre i barnehagen.

Tiltak ved mobbing eller krenkende atferd

Barnehagen har plikt til å gripe inn raskt dersom barn blir mobbet i barnehagen.

Dette innebærer at:

- Det settes inn tiltak samme dag som mobbingen avdekkes
- Det gjennomføres samtaler med de involverte barna og foresatte
- Det lages en tiltaksplan for videre oppfølging i samarbeid med foresatte
- At hele barnehagepersonalet observerer de involverte barna, og håndterer uønsket atferd og fremmer positive relasjoner
- At håndteringen av mobbingen blir evaluert for å forbedre barnehagens praksis når det gjelder forebygging,

avdekking og håndtering av mobbing
Opplever du at du ikke blir tatt på
alvor når du sier fra om mobbing i
barnehagen, kan du ta kontakt med
Oslo kommunes mobbeombud.

(kilde:

<https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/13212752-1493192128/Tjenester%20og%20tilbud/Barnehage/Kvalitet%20i%20barnehagen/Barnehage%20fri%20for%20mobbing.pdf>)

Samarbeid mellom barnehage og hjem

Et godt samarbeid mellom barnehage og foresatte er viktig for alle barn, da det kan føre til økt trygghet og virke forebyggende på en rekke utfordringer (Oslo kommune, 2017; Drugli, 2008). Dersom det oppstår situasjoner som kan være utfordrende for barnet, er et godt generelt samarbeid et

viktig grunnlag for å ta opp temaer som er vanskelig. Derfor tar vi vår oppgave, som forøvrig også er nedfelt i barnehageloven (2005, § 1 og 4) om å tilrettelegge for et godt samarbeid mellom barnehagen og foreldrene på alvor.

Barnehagen er avhengig av hjelp fra foreldrene for å forebygge og hindre utvikling av mobbing i barnehagen.

Foreldre er barnas viktigste rollemodeller, og deres holdninger og talemåter smitter over på barna. En positiv holdning til andre barn, foreldre, personalet og barnehagen er derfor til stor hjelp. I tillegg er det flott dersom dere fortsetter vårt arbeid med å legge til rette for nye vennskap mellom barna, ved for eksempel å invitere noen som ikke pleier å være med hjem, eller ved å finne andre hyggelige arenaer for barna å møtes.

Barnehagen har hovedansvaret for at samarbeidet mellom oss og foreldrene fungerer som det skal (Drugli, 2008). Alle barn og foreldre skal oppleve å bli sett og hørt av barnehagens personale. Dersom dere er bekymret for om barnet deres blir utsatt for krenkelser, si ifra til oss. Vi tar dette på alvor og setter i gang undersøkelser med en gang.

Rutiner for forebygging av mobbing

Oppgave	Tidspunkt	Ansvar
Barnehagen gjennomgår handlingsplanen og blir enige om felles syn på ... • ... hva er et godt psykososialt miljø? • ... hva er krenkende atferd? • ... når og hvordan skal vi gripe inn? • ... når skal ledelsen varsles?	Ved oppstart av nytt barnehageår	Styrer
Foreldre gjøres kjent med innholdet i handlingsplanen og vi avklarer forventninger til hverandre	Hver høst	Styrer/ pedagogisk leder
Nye barn får noen tegninger og koselige lapper med oppstartsbrevet sitt		
Barnesamtaler før foreldresamtaler om hvordan barna har det i barnehagen		Pedagoger
Barnemøter der barna får muligheten til å snakke om hvordan de har det i barnehagen og ta opp episoder de har lyst til å snakke om	Første mandag i måneden	Barnehagelærere

Pedagogmøter der pedagogiske ledere har rom til å ta opp eventuelle bekymringer om barn	Ukentlig	Styrer/pedagogisk leder
Personalmøte med rom for at alle skal få oversikt over barna og at alle har noen å leke med og føler seg inkludert	Månedlig	Hele personalgruppa

Tiltak ved mobbing eller krenkende atferd

	Oppgave	Ansvar	Dokumentasjon
1	Mobbing eller krenkende atferd avdekkes av ansatte, eller bekymring meldes fra foreldre	Den ansatte som har avdekket eller mottatt informasjon om forholdet	
2	Undersøkelser og observasjoner settes i gang umiddelbart dersom vi mistenker at et barn ikke har det bra i barnehagen	Styrer/ pedagogisk leder	Observasjonslogg
3	Samtale med barnet vi mistenker opplever mobbing (jf. Barns rett til medvirkning)	Styrer/pedagogisk leder	Referat

4	Samtaler med foreldrene til barnet som opplever mobbing	Styrer/ pedagogisk leder	Referat
5	Samtale med barnet/barna som krenker. Dersom det er flere barn, snakker vi med ett barn om gangen. Formålet er å avklare hva som er greit i barnehagen og å gjøre videre avtaler med barnet om hvordan vi skal oppføre oss i barnehagen	Styrer / pedagogisk leder	Referat
6	Samtale med foreldrene til barnet/barna som krenker	Styrer/ pedagogisk leder	Referat
7	Tiltaksplan utarbeides basert på informasjonen som er avdekket i saken. Presenteres for (og godkjennes?) av foreldrene til barnet som blir mobbet	Styrer/ pedagogisk leder	Tiltaksplan
8	Oppfølging. Følger opp planen og krenkende atferd til den opphører helt. Alle involverte følges opp	Alle ansatte	Observasjonslogg Referat
9	Vurderingsmøte for personalet. Fungerer tiltakene? Bør noe justeres?	Styrer/ pedagogisk leder	Referat

10	Oppfølgingsmøte med foreldrene til barnet som blir krenket. Bør skje jevnlig inntil saken er løst	Styrer/ pedagogisk leder	Referat
----	---	--------------------------	---------

[Kilde; OpenAI – Dette bildet er generert av kunstig intelligens]

Lek

Frilek er lek barna selv velger - styrt og organisert av barna. Barna trenger de voksne som medarbeidere i leken, som igangsettere, «publikum» eller støttespillere. De voksne må hjelpe barna med ideer, konfliktløsning og forhindre at leken utvikler seg destruktivt for det enkelte barn. De voksne må stille opp på barnas premisser, gi barna tid, rom og plass til å bidra med variert leke- og aktivitetsmateriell.

Leken bruker barna bevisst eller ubevisst til å bearbeide inntrykk, opplevelser og for å avreagere følelser. Barna lærer seg selv å kjenne gjennom leken, som er viktig for å utvikle en god sosial omgang med andre. Leken er barnas viktigste uttrykksform. Allsidig lek er et vilkår for at barna skal få utvikle alle sine muligheter. Vi ønsker å gi leken gode vilkår slik at utviklingen fremmes. Lek er språklig, fysisk, intellektuell og følelsesmessig påvirkning. Gjennom lek får barna sosial trening, og i leken formidles kultur, verdier og tradisjoner. Norske barn har lange

tradisjoner i å leke ute. Vi mener at det er viktig at barna er ute og leker hver dag. Det er godt å komme ut i friluft, som gir barna rikelig anledning til å bruke alle muskelgrupper ved varierte grovmotoriske aktiviteter. Barna får et større areal å boltre seg på og utforske. All erfaring tilsier at det er mindre konflikter i utelek.

Turer i marka og i nærmiljøet, teater og museumsbesøk skaper en fellesskapsfølelse som er viktig for gruppesamhørigheten i barnegruppa. På turer får barna felles opplevelser og erfaringer som er et godt utgangspunkt og en felles plattform for lek og samspill i barnehagen.

Læring

Ifølge rammeplanen skal barnehagen gi barna grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Innenfor rammen av fagområdet prøver vi å la barnas initiativ og spørsmål lede oss gjennom temasamlingene. Ved hjelp av konkrete, bilder og bøker prøver vi å samtale om temaer i samlingsstunden 3-4 ganger i uka. Så fram det lar seg gjøre omhandler ukas formingsaktivitet og onsdagsturen også tema, slik at det blir en rød tråd gjennom uka.

Personalet anstrenger seg for å få til en læringsform med utgangspunkt i samspillet mellom barna og den voksne. Vi vektlegger en anerkjennende og støttende holdning. Ved god læring tidlig ønsker vi å styrke barnas selvoppfattelse.

Natur, miljø og teknikk

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Sitat fra

Rammeplanen 2017, side 11. Kilde:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Naturen utfordrer hørsel, luktesans, og smak, den har varme og kulde, som er tillatt å ta og føle på. Variasjonen er enorm. Ikke desto mindre er naturen stappfull av detaljer som er skreddersydd for den som er liten og nysgjerrig på alt. I naturen er alt forskjellig nettopp derfor er den kjempespennende for både små og store. For å kunne oppleve alle skiftningene i naturen må barna få oppleve den i forskjellig vær og i alle årstider. Barna bør også få komme i kontakt med forskjellig naturmaterialer som leire, sand, vann, jord og snø.

Barn opplever naturen med mer innlevelse enn voksne, denne holdningen er det viktig å ta vare på. De aller fleste barna er opptatt av til enhver tid å følge med på det som skjer i naturen. Barn har stort behov for å være i bevegelse og bruke kroppen sin. Naturen byr på store utfordringer som vanskelig lar seg kopiere. Den har plass nok til alle og gir rom for flere forskjellige ting å leke med. Det er derfor det ofte dukker opp nye

lekemønstre, mindre konflikter og mer samhandling. Ikke trenger man slåss om de samme lekene, og det er mye man kan teste kreftene sine på.

Utfordringene naturen byr på er for barn i alle aldre. Varierte fysiske utfordringer er ikke bare viktig for den kroppslige utviklingen, like mye er de nødvendige for å stimulere fantasien og evnen til å improvisere.

Vi er så heldige å ha naturen rett utenfor gjerdet, og det er vi flinke til å benytte oss av. Nærområdet vårt er ypperlig til bruk av ulike sommer- og vinteraktiviteter som ski, aking, skøyter, naturløype og andre ulike aktiviteter. Siden vi har en så

fantastisk beliggenhet nær naturen, er det derfor viktig at barna lærer å ta vare på den og bruker den. Vi har en grunnleggende tro på at hvis barna har positive og gode opplevelser i naturen vil de ivareta den på en best mulig måte.

Derfor skal barna i Maridalen barnehage lære om energisparing og resirkulering av søppel.

Språk

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna
• uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter • bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
Sitat fra **Rammeplanen 2017**, side 48.
Kilde:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

mmeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf

Språklig kompetanse er grunnleggende for barns utvikling. I Maridalen barnehage ønsker vi å gi barna gode språk og kommunikasjonsferdigheter. Ved felles opplevelser og aktiviteter får barna en stor mulighet for kommunikasjon seg imellom i

en trygg og lærerik situasjon. I en samhandling er det viktig å bli forstått, barn bruker ofte mer kreative og fantasifulle uttrykks-former enn hos voksne. De bruker kropp, bevegelse og ord aktivt, noe som er en stor støtte for talespråket. Personalet i barnehagen er viktige forbilder i språklæringen. I den daglige kontakten lærer barn mye, men også høytlesing og varierte aktiviteter er viktig for å styrke språket.

Som metode innenfor språk-opplevelser anvendes **Bravo-leken**.

Bravo-leken er en 10 – 15 minutters lek som du leker sammen med barna. Målet er å fremme læring og forebygge vansker, ved å bedre den språklige bevisstheten, øke forståelsen og ordforrådet, samt gi barnet motoriske utfordringer og mestringsopplevelser sammen med trygge voksne. Vi leker Bravo fordi vi vet at barn som lærer tidlig, lærer mer og raskere senere i livet. En slik ekstra tidlig, helhetlig innsats kan forebygge lese- og

skrivevansker.
grunnprinsipper er:

Bravo-lekens

viktigste

- Ekstra tidlig start
- Helhetlig innsats
- Høyt tempo
- Entusiasme
- Høy intensitet
- Mye informasjon

Kilde: <http://www.bravoleken.no/om-bravo-leken>

Målet med Bravo-leken er å skape velutviklede nevrale kretsløp både emosjonelt, sosialt og kognitivt for å utruste barna til videre læring og utvikling.

Sitat fra side 77 i Heidi Aabrekk: **Ekstra tidlig og helhetlig innsats**

Kilde:

<http://www.bravoleken.no/nettbutikk/boker/ekstra-tidlig-helhetlig-innsats-haandbok-i-bravo>

Bravo-leken er ment som læring gjennom lek for barna. Det vil ikke bli brukt som en pedagogisk målenhet for oppnådd kunnskap av de voksne i barnehagen.

Personalet i barnehagen har vært på to kurs i Bravo og er inspirerte.

Barns medvirkning

Ifølge barnehageloven og FNs barnekonvensjon skal barnehagen legge til rette for at barna skal få si sin mening om det som skjer i barnehagen (bhl, 2005, § 3; FNs barnekonvensjon, art. 12, nr. 1). I Maridalen barnehage er det viktig for oss at alle barna har muligheten til å gi uttrykk for sine synspunkter, og at de skal få øve på dette i trygge rammer. For å få til dette, jobber vi på følgende måte:

- Vi er lydhøre ovenfor barnas tanker og behov
- Vi trener på at barna får gi uttrykk for sine meninger gjennom håndsopprekning
- Vi gir barna valgmuligheter i daglig virksomhet, ved f.eks. å la barna velge mellom alternativer i påkledningssituasjoner, de får velge mellom ulike aktiviteter i barnehagen og de får valg rundt matbordet
- Vi observerer og tolker nonverbale gester og uttrykk, slik at vi på best mulig måte kan fange opp og ivareta behovene til de aller mindre og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale.

Foreldresamarbeid

Vi er barnas advokater og jobber aktivt med at barnehagen skal være et godt sted for dem å være, men det er dere som kjenner barna deres best. Derfor er det viktig for oss å ha en tett dialog med dere rundt deres barn, slik at vi sammen kan tilrettelegge for og skape en god hverdag for dem. God kommunikasjon mellom oss i barnehagen og

dere der hjemme hjelper oss med å ivareta og støtte alle barn i deres utvikling, uavhengig av funksjonsnivå.

Et godt samarbeid mellom barnehage og foresatte er viktig for alle barn, da det kan føre til økt trygghet og virke forebyggende på en rekke utfordringer (Oslo Kommune, 2017; Drugli, 2008). Dersom det oppstår situasjoner som kan være utfordrende for barnet, er et godt samarbeid et viktig grunnlag for å ta opp temaer som kan være vanskelige. Derfor tar vi vår oppgave, som for øvrig også er nedfelt i barnehageloven (2005, § 1 og 4) om å tilrettelegge for et godt samarbeid mellom barnehagen og foreldrene på alvor.

I barnehagen vår har vi to foreldremøter i året for alle foreldrene. To ganger i året, det vil si hvert halvår, har vi individuelle utviklingssamtaler med dere der vi sammen drøfter barnets utvikling og behov. For førskolebarna holder vi i tillegg en ekstra samtale i forbindelse med skolestart.

Vognene kan oppbevares i barnehagens vognskur. Det er foreldrenes ansvar at vogna til enhver tid er i stand. Selene må være i forskriftsmessig stand og poser / tepper må vaskes / tørkes ved behov. Barnehagen har ikke erstatningsansvar hvis vogna blir stjålet eller ødelagt.

Ved arrangement for foreldre som FORUT-middag, Lucia, påskefrokost, sommerfest etc. er barna foreldrenes ansvar til barna er levert ansatte og krysset inn i barnehagens system. Minner om at alle må lukke porten etter seg alltid.

Barnehagens matpolitikk

I barnehagen ønsker vi å ha et sunt kosthold. Barnehagen er en stor del av barnas hverdag og vi ønsker å gi barna sunn hverdagsmat som grovt brød, knekkebrød, husmannskost

middag, grønnsaker og frukt. Vi vil selvfølgelig markere høytider og store begivenheter som er i løpet av året, men ikke nødvendigvis med kake og saft. Vi vil

prøve å redusere barnas sukkerinntak i barnehagen, men vi er ikke helt sukkerfrie. Vi håper dere foreldre respekterer dette og ikke tar med kaker i barnehagen.

Måltider

Det å sitte ved bordet under måltidet gir barna sosial trening. Her øver barna seg på å ta kontakt med andre og delta i en samtale. Vi ønsker at barna skal ha en hyggelig stund når de sitter rundt bordet, og vi prøver å bidra til at det blir det. Vi oppmuntrer barna til å bli selvhjulpne og hjelpe hverandre. Vi oppfordrer de store barna til å hjelpe de som er mindre. Det benyttes i størst mulig grad økologiske matvarer. Barna har alltid tilgang på rent kaldt kildevann.

Når det kommer til **bursdagsfeiringer** i barnehagen er det

kjempefint om dere foreldre tar med enten frukt, pizza, pølser med lompe/brød eller annen varm mat, bær med kesam eller chips, mens *popcorn* er IKKE tillat. Dette er populær bursdagskos og inneholder ikke mye sukker. Angående barneselskap som skal holdes hjemme kan kun invitasjonene deles ut i barnehagen hvis hele barnehagen eller hele årskullet er bedt.

Førskolegruppa

Førskolen skal være en forberedelse til skolestart for de eldste barna i barnehagen. Vi ønsker derfor at førskolebarna skal øke sine språklige, sosiale og motoriske ferdigheter. I førskolegruppa jobber vi med:

- innføring i skriftspråket
- bokstavlyder
- tall og tallforståelse
- blyantgrepet
- konsentrasjon over lengre tid
- utholdenhet
- turtaking
- samhandling
- Ta imot beskjeder, og følge de opp

På våren er vi på flere besøk på skolen, slik at barna er godt kjent med de andre barna og lærere til de begynner på skolen og aktivitetsskolen (AKS).

Regnbuemåned

I juni måned vil barnehagen hver dag flagge med regnbueflagget. Regnbueflagget symboliserer for oss stolthet, mangfold, fellesskap, solidaritet, likeverd og glede. Det er det vi vil formidle til barna og det er det som er bakgrunnen for flagging.

Barnehagen er bevisste på at flagget kan symbolisere ulike ting for ulike mennesker, men for barnehagen er det disse ordene vi legger vekt på.

Vi jobber gjennom hele året med inkludering, mangfold og likeverd. Dette gjør vi gjennom markeringer av ulike høytider, ulike nasjonaldager, gjennom arbeid med tilhørighet og fellesskap i lek, opplevelser og holdninger.

I rammeplanen står det " Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen."

Dette ønsker vi å gjøre på en naturlig og nøytral måte. Et godt grunnarbeid rundt dette vil kunne forebygge for mobbing og diskriminering i fremtiden, og skape et inkluderende og åpent samfunn hvor alle kan elske hvem man vil og være den man er.

Dagsrytmen

Dagsrytmen fungerer som en ramme på dagen. En regelmessighet på dagen og uken hjelper barna til å få oversikt. Det gir barna en trygghet å følge dagsrytmen og på forhånd vite hva som skal skje. Det betyr selvfølgelig ikke at den må følges til punkt og prikke hver dag – men den er der som et fast holdepunkt for barna.

NÅR (kl)		HVA?
Fra	Til	
0730	1630	Barnehagen er åpen .
0730	0800	Barna kan spise medbragt frokost i barnehagen.
0730	0930	Lek ute eller inne. Denne tiden blir også brukt til formingsaktiviteter, bord-aktiviteter, spill og høytlesning.
0930	1430	Kjernetid . Vi ønsker at barna er i barnehagen denne tiden. Hvis ikke må dere gi oss beskjed! Dette gir oss den roen vi trenger for planlagte aktiviteter, lekegrupper og så videre.
0945	1015	Samlingsstund med temasamling og språkleken BRAVO – unntatt onsdager - for hel eller delt barnegruppe – hvorav en gruppe med yoga.
1030	1100	Måltid
1100	1345	Lesegruppe , mens barn venter på å bli påkledd for utelek . Søvn/hvile for de barna som trenger det.
1345	1415	Måltid
1415	1630	Lek ute eller inne.

Ukerytme

HVA	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
Samlingsstund	@ Temasamling. @ Språkleken BRAVO @ Yoga @ Lekegrupper	@ Temasamling. @ Språkleken BRAVO @ Yoga		@ Temasamling. @ Språkleken BRAVO @ Aldersinndelte grupper	@ Temasamling. @ Språkleken BRAVO @ Førskolegruppe i 45 minutter @ Ha-med-dag-, Sang- og musikk- samling.
Mat		Middagslaging med barn.	<i>Foresatte må la barnet ha med mat for to måltider og varm/kald drikke.</i>	Barna er med på å øve på å kutte grønnsaker og smører selv.	Barna er med på å lage ostesmørbrød.
Forming		Aldersinndelte grupper tilknyttet tema vi holder på med.			
Ha med leke fra hjemmet					<i>Kun en leke kan barnet ta med fra sitt hjem!</i>
Eldresenteret			Eldresenteret leier storsalen og kjøkkenet i kjernetiden.		
Tur			@ Over 3 år: Tur til solrike plasser eller grillhytta på Skolejordet. @ Under 3 år: Eventuelt nærmiljøturer for å oppleve blomster, bær o.l.		

Det er viktig at vi er fleksible i forhold til de planlagte aktivitetene, slik at barnas interesser og behov blir tatt vare på. En planlagt aktivitet er ikke så viktig at vi alltid må bryte av en fin lek. Barn som leker «forsvinner» ofte helt inn i sin egen verden – de er virkelig sjørøvere, katter eller blånisser! Og det skal de få lov til å være –

selv om vi egentlig skal ha samlingsstund, maleaktivitet eller lignende.

Vi må også vurdere om en planlagt aktivitet skal gjennomføres hvis det er færre voksne. En aktivitet skal ikke gjennomføres hvis det går utover barnas sikkerhet eller tid til omsorg, glede og humor i barnehagen. Vi

som arbeider i barnehagen har ansvar for å gi alle barna mange og gode opplevelser! En forutsetning for at dette skal skje er at vi er lydhøre ovenfor barna. Barna skal få være med på å bestemme over sin egen hverdag – og å føle at deres mening er viktig for oss andre.

Hverdagsaktiviteter

Det meste av innholdet i barnehagen er hverdagsaktiviteter som gjentar seg hver dag. I hverdagsaktivitetene utspiller mye av den direkte kontakten mellom barn og voksne seg.

Dette er situasjoner der det skjer mye læring, og det er derfor viktig at vi som voksne er bevisst på å bruke disse situasjonene. Ved å være gode modeller for barna overfører vi kunnskaper og holdninger til dem. Barna lærer også mye av hverandre i disse situasjonene.

Bringe og hentesituasjonene

Vi synes at det er viktig at alle barna blir tatt imot på en god måte når de kommer til barnehagen om morgenen. Barnet skal føle seg velkommen, og føle at det er en betydningsfull del av barnegruppen. Hvis vi ikke kommer ut i garderoben og møter dere er det fordi vi holder på å sette en rundstykkedeig, skifte en bleie eller pakke tursekken. Da er det viktig at dere finner en voksen før dere går fra barnehagen!

Ved både bringe og hentesituasjonene kan det oppstå problemer. I slike situasjoner er det vesentlig at personalet og foreldrene snakker sammen, slik at vi kommer frem til

en løsning på problemet som hjelper alle parter. Det er viktig at vi ikke snakker over hodet på barna!

Når dere kommer for å hente barna må dere gjerne spørre oss om hvordan dagen har vært. Det hender at det er litt travelt i «hentetiden», og da er det ikke alltid vi får snakket med dere alle sammen. Vi har derfor også en whiteboardtavle i vindfanget der vi skriver litt om «dagen i dag». Dere må ikke gå fra barnehagen uten å gi beskjed til en av personalet. Hvis det er noen andre enn dere foreldre som skal hente barnet må vi få beskjed på forhånd.

Samlingsstunder

Vi har daglige samlingsstunder, noen ganger i hel gruppe og andre ganger i delt gruppe. Noen ganger inne, noen ganger ute på tur.

Samlingsstunden er med på å skape en fellesskapsfølelse, vi opplever og erfarer noe sammen. Barna får mulighet til å snakke i en større gruppe, og det å lytte til hva andre har å si.

Når vi har samling i hel gruppe er sang, høytlesning og leker de viktigste komponentene. I aldersdelt samling kan vi lettere tilpasse innholdet i samlings-stunden til barnas alder og modenhet.

De eldste barna bruker mye tid på å snakke sammen og å lytte til hverandre. Høytlesning, musikk, konsentrasjons- og hukommelses-leker er andre viktige innslag. De yngste liker best å synge de kjente, kjære barnesangene, leke enkle sangleker og lytte til korte historier/eventyr.

Av- og påkledning

I disse to situasjonene øver vi på at barna skal kle av og på seg selv. Vi tilpasser hvor mye de kan klare i forhold til alder og modning. Slik får barna opplevelse av å

mestre. Vi voksne er der og oppmuntrer og hjelper dem. Vi ønsker at barna skal bli «oppmerksomme» på hverandre, og hjelpe hverandre hvis de ser at de kan klare det. Vi

ønsker ikke at påkledningssituasjonen skal være preget av stress og mas. Barna skal få kle på seg i sitt eget tempo – slik at de får gode mestringsopplevelser.

Rydding inne og ute

Vi ønsker at barna skal lære å rydde for å ta vare på lekene. Når lekene har en bestemt plass blir det lettere for barna å finne dem, og å sette dem tilbake på plass. Alle barna skal være med på å rydde både ute og inne.

Barna skal forstå at det er viktig å hjelpe hverandre med å rydde det de har lekt med sammen.

Fotografering

Vi ber om samtykke fra foreldrene om fotografering av barna i barnehagen. Bildene blir brukt til årsplan, vist på

foreldremøte og til barna. Rutiner for oppbevaring av bilder i barnehagen ligger ved samtykkeerklæringen:

<https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/veiledere/veileder-om-behandlingsgrunnlag/samtykke/>

Personalet

Barnehagen har som rutine at det aldri er færre enn to ansatte med på tur til enhver tid. De ansatte leverer politiattest ved ansettelse. Personalet har selvfølgelig taushetsplikt.

Vi har årlig førstehjelpskurs for hele personalgruppen og brannvernkurs for brannverns-ansvarlig. Barnehagen har 2 brannøvelser pr. år.

Vi har mål for HMS-arbeidet vårt.

Det er utarbeidet rutiner for gjennomgang av HMS-målene. Vi har fem årlige planleggingsdager der HMS er et eget punkt. HMS-arbeidet spenner bredt. Alt fra å skape en sikker arbeidsplass med trygge ansettelsesforhold, der alle trives og får brukt sine evner og sterke sider, til beredskapsplan hvis vi f.eks. oppdager rusmisbruk og/eller omsorgssvikt i barnas hjem. Og mer praktiske punkter som f.eks. oppbevaring av vaskemidler og innholdet i disse.

MARIDALEN BARNEHAGE

KASAVEIEN 1

0890 OSLO

Telefonnummer til daglig leder: +47 91 24 52 42

Telefonnummer til de øvrige ansatte: +47 47 86 54 55

Elektronisk post til daglig leder: trude-t@vikenfiber.no

